

TEGNET – Andre bibeltimer, Korsvei 2015, lørdag 18.juli

Innsteg – Asle Finnseth hadde i mellomtiden to bibeltimer med sterk analyse av tilstanden i verden, særlig mht klimakrisen, de fattige og urettferdige strukturer og system.)

Noen som kjenner det overveldende? Jeg har også tenkt på et begrep som ble viktig for meg da jeg var ung og radikal evangelist i Ungdom i Oppdrag. En av våre erfarne veiledere fra utlandet sa: har du et frelserkompleks? Skal du redde verden alene? Han hadde selv nesten ikke klart å ta ferie. Og OM han reiste på ferie, klarte han ikke la vær å se seg om etter ufrelste sjeler. Anstrengende. Jeg måtte lære å skjelne hva som var mitt ansvar og hva som ikke var det. Men det denne eldre mannen IKKE tok fra meg, var engasjementet og iveren.

Da jeg i flere år måtte tone ned engasjementet utad for å ta ansvar hjemme, kjente jeg meg ofte utenfor og satt på siden. Hadde vært opptatt av å være med på "det Gud gjør i verden". En gang jeg stod og dusjet min datter en tidlig morgen og måtte plundre med et ganske vanskelig korsett og det tok lang tid, var det som om jeg hørte en stemme hviske til meg. "Nå er du med på det jeg gjør i verden. Dette er din gudstjeneste nå." Kanskje trenger noen av dere her å høre det samme.

Så til dagens tema TEGNET.

Tegn

Asle understreket i går at det ikke er kirken som er det kristne håp. Men kirken kan være *tegn* på det kristne håp. Det er denne forståelsen av tegn jeg vil legge vekt på i denne bibeltimen. Dette ordet er et bibelsk begrep; vi har allerede i dagens tekst fra Matteus 12;- i alle rundt alteret - hørt at *tegnet* var det lille barnet i krybben. I Lukas 11. kan vi også lese at slik Jona ble et *tegn* for innbyggerne i Ninive, (- han som ble spyttet ut av hvalens buk etter tre dager -) slik skal Menneskesønnen bli det for denne slekten. Tegnet var både sårbart og unnselig som Jesusbarnet i krybben og fylt av kraft og overraskelse som ved Jesu oppstandelse fra de døde.

Ikke bare Jesu fødsel og Jesu oppstandelse var tegn. Jesu praksis var også preget av "tegn"; - mirakler og barmhjertighetsgjerninger der mennesker som var bundet på ulike måter ble satt fri. Syke ble helbredet, sultne ble mett, døde fikk liv, naturkreftene ble temmet og fattige fikk del i gode nyheter. Det er interessant å legge merke til

at det greske ordet for mirakler ikke brukes om de under Jesus gjorde. I stedet brukes tegn, kraftgjerning, gjerning. For de spesielt interesserte: σημειον, δυναμις, εργα.

De som opplevde Jesu under ser ikke ut til å ha forstått disse primært slik vestlig modernisme gjør; som utfordring av naturlovene eller som bevis på at Jesus var annerledes enn andre mennesker. Det var faktisk flere som utførte mirakler på Jesu tid. De under Jesus gjorde var tegn på at Guds Rike var kommet *nær*, i kontrast til den historiske konteksten der mange følte de var lukket inne i lidelse og undertrykkelse.

Ved de tegn Jesus gjorde ble det synlig hvordan det er i Guds Rike. På samme måte kan kirken som Jesu kropp være et tegn. Kirken skal ikke *bygge* Guds Rike. (som vi synger i barnesangen...) Guds Rike er der allerede. Men kirken kan gi glimt av Guds Rike ved å demonstrere en annen virkelighet preget av fellesskap, verdighet, nestekjærlighet og fravær av sult, vold, urettferdighet og alt som truer menneskenes basale behov.

Dette gjelder kirken som organisasjon og institusjon. Men aller mest gjelder det nok kirken som organisme, som fellesskap – som lokal menighet – om det er i Den norske kirke, den katolske, hos pinsevenner eller metodister eller you name it... Det er ikke meningen at vi hver for oss skal formidle Guds Rike. Vi skal gjøre det *sammen*.

Repetisjon av Sobrinos fundamentale spiritualitet

Men nå tilbake til vår venn, frigjøringssteologen Jon Sobrino i El Salvador. Kanskje kan vi også hos ham hente impulser til hvordan kirken kan være tegn på Guds Rike. Når jeg først har fortalt om hvor dyrebar min datter er, kan jeg gjerne innrømme at hadde det ikke vært for min radikale sønn, tviler jeg på om jeg ville valgt Jon Sobrino som såkalt "figurant" i forbindelse med Olavstipendet...☺

Jeg presenterte Jon Sobrino her på onsdag. Han mener all troverdig spiritualitet har tre kjennetegn: *For det første*, - at vi er ærlige om virkeligheten. Ikke bare i våre egne privatliv, men at vi snakker sant om den historiske virkeligheten vi er en del av.

Her på Korsvei har både Asle og Cynthia hjulpet oss til det, ved å brette ut særlig klimakrisen og urettferdige strukturer og systemer

som vi er en del av. Jon Sobrino bruker uttrykket "de korsfestede" om alle som er uskyldige ofre for vestens grådige overforbruk og utbytting av mennesker og naturen.

Cynthia kunne fortelle på seminaret sitt onsdag at hun en gang hadde truffet Jon Sobrino personlig. Han hadde sagt at de fattige dør – de korsfestede dør. Men det er ikke tilfeldig at de dør. De dør på grunn av vestens prioriteringer.

Da jeg var russ hadde vi en eldre mann fra Santalmisjonen med oss på turné. Han sa stadig: "Ein blir ikkje heit for det ein ikkje veit" – ingen blir engasjert av noe en ikke har kunnskap om. Derfor la han stor vekt på å informere om den konkrete misjonsutfordringen. Og han fikk både meg og mange andre på kroken på den måten.

Etter denne Korsveifestivalen, er det ingen av oss som kan si at vi ikke aner at moder jord er såret, ja kanskje til og med korsfestet. Eller at det såkalte framskrittet og de rå markedskreftene undergraver fellesskapet, menneskeverdet og solidariteten, så vi blir oss selv nok og nesten umerkelig fjerner oss fra de verdiene vi *tror* vi står for. Det første skrittet mot en troverdig spiritualitet er å være ærlig om denne virkeligheten. Å ikke tildekke eller rasjonalisere og leve som vi ikke ser eller forstår. Jeg er selv blitt utfordret her på Korsvei. Både som privatperson og som prest og leder i kirken. – Av den oppdaterte realitetsorienteringen.

Det andre kjennetegnet på troverdig spiritualitet sier Sobrino, etter at vi har vært ærlige om virkeligheten, er å vise troskap mot den. - Å være villig til å være med å bære byrden av virkeligheten og ta medansvar for å hente de korsfestede ned fra korsene og bære byrden bort. Dette kan høres svært ut, men det handler om handlingens forløsende kraft som Asle også var inne på i går. Og det *tredje kjennetegnet* ved troverdig spiritualitet er å feste tillit til at virkeligheten bærer med seg noe "mer".

Det er på dette punktet Sobrino – som ellers er tydelig marxistisk inspirert – kommer med direkte kritikk av Marx' såkalte immanente eller dennesidige virkelighetsforståelse. Sobrino fester lit til at det finnes en transcendent virkelighet som gjennomsyrrer alt – nemlig Gud i alle ting. Guds rike som er nær. Marx mente at menneskets primære relasjon til den naturlige og sosiale verden var handlende, i retning av endring; - ikke kontemplativ. Sobrino splitter ikke radikal

politisk handling og kontemplasjon. Det er nøkkelen til hans frigjøringsspiritualitet. Derfor er ikke bare handlingen viktig for Sobrino. Men kontemplasjonen. Å oppøve varheten for Gud.

Dette er et kjennetegn ved jesuittene og deres ignatianske tradisjon. Å øve opp en kontemplativ holdning så man kan skjelve hvilke handlinger som er nødvendige til enhver tid. (Nevne her konkret Inge og Asles initiativ til "klimamobilisering") Sobrino er reservert mot en åndelighet – også i sin egen tradisjon - som slår seg til ro i å ha funnet inn til et fortrolig forhold til Gud. Han spiser det til, og sier at sann åndelighet og kontemplasjon ikke bare fører til handling, men til handling for rettferdighet. Contemplation in acts of justice

Da jesuittene i Sentral-Amerika samlet seg til retreat etter bispekonferansen i Medellin på slutten av 60-tallet, stod utfordringen fra de fattige på dagsorden. Da gikk de ikke inn i Jesusmeditasjon hver for seg. De gikk gjennom de åndelige øvelsene i fellesskap og tok et felles valg om å vie seg til frigjøring av de fattige i sin region. Spennende tanke også for vår retreattradisjon.

Hvordan kan kirken være tegn på Guds Rike? (Sobrino: Å følge Jesus)

Det er dette Sobrino svarer på med den enkle formuleringen – "Å følge Jesus". Jeg har hørt forkynnelse om å følge Jesus siden jeg var ung, og har forsøkt å gjøre det siden den tid. Det spesielt motiverende hos Sobrino, er at det ikke kun er den enkeltes subjektive disippelskap han legger vekt på. Sobrino utfordrer kirken til å ta den fundamentale spiritualitet på alvor og la den få en tydelig kristen tolkning. Dette kan skje ved å holde fokus på grunnstrukturen i fortellingen om Jesus, nemlig disse fire bærebjelker: inkarnasjonen, oppdraget, døden og oppstandelsen.

Sobrino viser *for det første* at Gud selv har vist vilje til å være ærlig mot virkeligheten gjennom inkarnasjonen. Gud blir et sårbart menneske, født i fattigdom, i medfølelse med lidende mennesker. Sobrino får fram at Gud ikke bare blir menneske, men han blir menneske i medfølelse med de som anses som svake og fattige. Gud griper med andre ord inn i virkeligheten gjennom marginaliserte mennesker – historiens ofre.

Kirken kan ta inkarnasjonen på alvor ved å ta standpunkt for de fattige og være villige til å velge deres perspektiv heller enn å dyrke kapitalismen og nasjonale egeninteresser. Det er etter Sobrinos

mening avgudsdyrkelse. Og avgudsdyrkelse krever med nødvendighet offer. Det har vi allerede hørt flere eksempler på her på Korsvei. Hvordan det såkalte framskrittet bokstavelig talt har sugd kraften ut av selve livsgrunlaget for fattige mennesker.

Troskap mot virkeligheten – oppdrag

For det andre viser Sobrino at Gud viser troskap mot virkeligheten ved det oppdraget han utførte som menneske, både gjennom det liv Jesus levde og den døden han var villig til å lide.

Tegn – i medfølelse

Gjennom det livet Jesus levde var de gjerninger han gjorde nettopp tegn på Guds Rike. Jesus proklamerte altså ikke bare Guds Rike. Han synliggjorde det gjennom handling. Dette bekrefter for Sobrino at Guds Rike ikke bare er noe som skal gi oss mening og håp, men som krever aktivitet. I Den norske kirkes diakoniplan skjelnes det fra 2007 mellom nestekjærlighet og kamp for rettferdighet. 30 år tidligere viste Sobrino at denne skjelningen finnes hos Jesus selv. Han utførte sine barmhjertighetsgjerninger som tegn på Guds Rike, men han gjorde også motstand mot religiøs og politisk overmakt gjennom det Sobrino kaller praxis med x. (Som Marx..)

Som jeg nevnte på onsdag, er det nødvendig for kirken å omvende seg til medfølelse for å vise de fattige og ensomme barmhjertighet midt i lidelsen. Men dette er ikke nok mener, Sobrino. For da opprettholdes de urettferdigheten og årsakene til den blir ikke avslørt. Det som er nødvendig, sier Sobrino, er at medfølelsen blir et prinsipp, som gir seg utslag i kamp for rettferdighet.

Praxis – medfølelsen som prinsipp

Hvis troverdig kristen spiritualitet for kirken, handler om å følge Jesus, må derfor kampen for rettferdighet være én av de måter kirken viser seg som et tegn på Guds Rike.

Da jeg fikk utdelt Olavstipendet høsten 2011, sa kirkeminister Rigmor Aasrud: *Diakoni er nestekjærlighet og barmhjertighet i praksis. Ei kirke som ikke er opptatt av hvordan folk har det – og gjør noe med det – blir ingen troverdig kirke. Kirka har en lang tradisjon for å stille opp for vanskeligstilte i samfunnet. Kamp for rettferdighet kan oppleves mer kontroversielt – fordi dette handler om systemer og strukturer – både nasjonalt og globalt. Det kan også grense tett opp mot et politisk engasjement. Redselen for å gå for langt, for å støte noen fra seg, kan ende opp med at man ikke engasjerer seg...*

Jeg ble gitt mulighet til å jobbe med Sobrino av norske myndigheter fordi de erkjente at dette er en del av kirkens ansvar – å kjempe for rettferdighet. Både bispemøtet, Kirkemøtet, Mellomkirkelig Råd og flere enkeltbiskoper har fått merke at det ikke alltid er populært å utfordre systemer og strukturer. De blir lett framstilt som naive. Noen har også meldt seg ut av kirken fordi de mener den ikke skal blande seg bort i ting som politikerne har bedre greie på. Jeg har selv fått beskjed fra et par personer at de vil finne seg annen kirke å gå i om de kan risikere å møte politisk uakseptable utsagn. Det er selvsagt ikke alltid vi fra kirkens side er tilstrekkelig informert når vi uttaler oss. Det må vi besinne oss på. Men vi får heller risikere litt støy enn å trekke oss tilbake til tausheten.

Og når noen anklager for partipolitikk må vi der også prøve å skjelne hvor grensene går. Mange av dere kjenner til den amerikanske kristne aktivisten Jim Wallis. Dere som er over 55, tenker jeg da på.. Han fikk spørsmålet om han var venstrevridd. Jeg hadde sans for svaret hans: "I don't go left, I don't go right. I go deeper."

Men vel så viktig som at kirkeledere og aktivister uttaler seg og aksjonerer, mener jeg det er at lokalmenigheter engasjerer seg for rettferdighet. Sobrino mener vi ikke må sette kirkens enhet så høyt at vi harmoniserer på de korsfestedes bekostning. Dette er en stor utfordring for lokalmenighetene. Vi kan ikke lukke oss inne bak kirkens dører og være tause eller unnvikende når det gjelder romfolk, urettferdighet og klimaspørsmål. Bare for å bevare husfreden.

Her tror jeg Korsveifolk kan bety en stor forskjell på alle plan i kirken. Allerede gjør dere det. I Mellomkirkelig Råd, i bispemøtet, i Kirkerådet og rundt i lokale menigheter som MR-medlemmer, frivillige, diakoner, prester, ansatte i bispedømmeråd og jeg vet ikke hva. Dere som er frikirkelige får ha meg unnskyldt at jeg snakker om Den norske kirke. Men jeg MÅ nesten benytte anledningen når jeg først er invitert hit! Mange utfordringer er dessuten parallelle og overførbare.

Da jeg var sokneprest i Trefoldighetskirken ble vi grønn menighet. På grunn av Korsveifolk. Vi startet opp med faste Skaperverkets søndager. På grunn av Korsveifolk. Vi startet regelmessige Pilegrimskvelder. Med Korsveifolk i spissen. Vi startet retreataktige dager i Åpen Kirke med Jesusmeditasjon og byvandring. Både slitne og mer opplagte personer deltok. Men Korsveifolk var pådrivere. Også i utviklingen av overordnet strategi for menigheten, var

Korsveifolk sterkt involvert. Ofte fikk jeg – presten – credit for alt dette. Men jeg har aldri underslått at dette hadde jeg ikke klart på egen kjøp. Min inderlige bønn til alle dere som er samlet her, er derfor – ikke gi opp kirken. Ikke gi opp lokalmenigheten. Vi trenger dere. som informerte og tålmodige pådrivere for endring!

Den engelske teologen og tidligere erkebiskop av Canterbury, Rowan Williams sier at troen på den oppstandne Jesus Kristus ikke kan løsrives fra synlige fellesskap mellom mennesker. - Fellesskap preget av kjærlighet, helbredelse og forsoning. Korsveifolk kan bidra til at kirken ikke fortaper seg i sin egen organisering.- Det er vesentlig for kirken å finne fram til gode strukturer for tiden. Men det nytter ikke om kirken finner fram til en god organisering, om ikke organismen – det levende livet -samtidig utvikles og holdes levende,

Der forlot jeg visst Sobrino en stund. Nesten som "Abraham som dro ut – uten å vite hvor hen han kom". Det var det noen av de karismatiske forkynnere jeg hørte i ungdommen sa, når de kom litt langt ut på viddene.. Men jeg er ikke på viddene. Jeg har manus og fortsetter med Sobrino... og poenget er at menigheten kan være tegn på Guds Rike både gjennom barmhjertighetsarbeid og kamp mot urettferdige systemer og strukturer. Og her trenger vi Korsveifolk!

Vilje til å ofre seg og dø

Jeg nevnte i bibeltimen onsdag at Sobrinos gudsbilde rommer virkeligheten på en sann måte. Gud er den kjærlige mor og far som gir fortrolig nærhet, anerkjennelse og hvile. Det var vi opptatt av onsdag i forbindelse med NAVNET. Men fordi Gud bærer virkelighetens byrde og er så mye større, er han også den fremmede, den som er helt annerledes. Den Gud som ikke lar oss få hvile. Sobrino sier at Gud er mysteriet utenfor all form for manipulasjon. Gud krever vilje til profetisk kritikk og til å gå inn i konflikter, vilje til å risikere farer og usikkerhet. Gud er en Gud som ber oss slå inn på ukjente veier, å være tilgjengelige helt til det siste, helt fram til "Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?"

Dette handler ikke om at Gud er lunefull, men om at vi som kristne og som kirke er kalt til å følge Jesus hele veien, for de korsfestedes skyld. Også når det fører til offer og lidelse. Det er her det er rett å gi opp seg selv og sine egne interesser for andres skyld. - Ikke når det er en selv som er offeret, slik jeg var inne på onsdag. Men ingen av oss trenger å være et offer for all tid. Det er også Sobrinos visjon, at ofrene skal reises opp til verdighet så de selv kan velge hvordan de skal leve og hvem de vil følge.

Det var altså ikke bare gjennom det *liv* Jesus levde at han viste troskap mot virkeligheten. Det var også gjennom den død han var villig til å lide. Gjennom sin praxis, da han spiste sammen med tollere og syndere, brøt sabbatsbudet og veltet pengevekslernes bord, gjorde Jesus motstand mot undertrykkende og ekskluderende former for maktbruk og utfordret religiøse skillelinjer mellom mennesker. Rent historisk var det primært på grunn av denne motstanden mot et urettferdig system Jesus måtte dø. Noen ble provosert av hans praxis. Medfølelsen var blitt et prinsipp og korset er derfor uttrykk for medlidelse.

Dette var også motivasjonen til Sobrino og hans jesuittbrødre som bodde i kommunitet sammen i San Salvador. De kjempet for "de korsfestede" – mot regimet. Jeg fortalte sist at alle i kommuniteten ble myrdet da Sobrino var ute og holdt foredrag på slutten av 80-tallet. Han forteller selv at det viste seg at en av de myrdede var blitt dradd inn på hans rom. I den forbindelse var en bok falt ut av bokhylla. Da Sobrino kom hjem, fant han denne boka på golvet, tilsølt av blod. Boka var av en av hans lærere fra Tysklandsoppholdet; Jürgen Moltmann. Og tittelen var: "The crucified God". Den korsfestede Gud.

Men siste ord var ikke sagt da Jesus døde, og siste ord er heller ikke sagt i vår virkelighet.

Invitasjon til å la oss føre av virkelighetens "mer" – Oppstandelsen

For det tredje viser Sobrino at det er gjennom oppstandelsen Gud inviterer oss til å la oss føre av virkelighetens "mer". Det er hovedfokus for dette Korsvei: Døden må vike for Gudsrikets krefter.

Oppstandelsen er et faktum. Jesus forble ikke i graven og døden. Livet seiret over døden. Dette malte Asle for oss i går på en måte som nesten tok pusten fra meg. Og videoen av koret i den nedbrente kirken gjorde det overtydelig. Jeg fikk håp om at det meste er mulig når vi står samlet som fellesskap og kirke i kraften fra oppstandelsen.

Selv om det er tydelig brudd i måten Jesus stod fram på før og etter oppstandelsen, er det klart for disiplene at den oppstandne er den samme som den korsfestede som tilga synd, gjorde under og spiste sammen med dem. Sobrino holder fast på at den oppstandne Kristus er den samme som den korsfestede Jesus. Sårmerkene var der også etter oppstandelsen! - Ylva Eggehorn har en vakker tekst om "den ända Gud med sår"; - Den eneste Gud som har sår.

På varig og avgjørende måte gyldiggjør oppstandelsen det livet Jesus levde og hans solidaritet med de fattige. Den var ikke bare livets seier over døden, men rettferdighetens seier over urettferdigheten. Den gir håp om at Gud kan gi ofrene rettferdighet.

Samtidig innebærer oppstandelsen at Jesus kan være nær sine disipler. Både med erfaring av helhet og mening og av at livet ikke er låst inne i en rent dennesidig historiefortelling. Når himmelen invaderer jorden med kraft – for å bruke Asles uttrykk – da kan gleden vinne over tristhet og fortvilelse og en helt ny frihet kan ta over for selvopptatthet. Det er disse to kvalitetene Sobrino mener oppstandelsen først og fremst bringer inn i kampen for rettferdighet. Gleden og friheten fyller kirken med ”politisk hellighet” eller en korsfestet kjærlighet; en inderlig medfølelse.

En slik kjærlighet, fylt av glede og frihet kan utvikles og øves gjennom åpenhet for Guds Rike, gjennom kontemplasjon. Den politiske kampen er derfor ikke et mål i seg selv. Den skal ikke fremme kirkens eller aktivistenes ”sak”, men føre til de fattiges frigjøring. På samme måte som det er mulig å repetere etterfølgelsen av Jesu liv, mener Sobrino at en fortsettelse av påskeerfaringen også må være mulig. Det må være mulig å leve som mennesker som allerede er reist opp. Men skal en slik erfaring finne sted i vår tid, må den etter Sobrinos mening bære preg av etterfølgelsen av Jesus fra Nasaret.

På denne måten avgrenser Sobrino seg tydelig mot den såkalte herlighetsteologien. Helt konkret trekker han i tvil bevegelser som hevder å erfare Jesu nærvær, men som ikke ser ut til å følge evangelienes Jesus i ærlighet mot den historiske virkeligheten og i troskap mot den. Det er for Sobrino altså ikke snakk om å slå seg til ro i etterfølgelsen av Jesus på grunn av oppstandelsen, eller å fjerne seg fra denne verden på grunn av gleden og friheten en har fått erfare. Tvert imot er Sobrinos poeng at nettopp oppstandelsen gir muligheter og utrustning til å følge Jesus med *bedre* forutsetninger til å identifisere seg med de minste, vise barmhjertighet og kjempe for rettferdighet.

Også etterfølgelsen i oppstandelsens kraft kan føre til motstand og forfølgelse. Sobrino bruker uttrykket ”martyriumsspiritualitet” om all etterfølgelse som møter motstand, selv om det ikke direkte fører til død. I slike situasjoner kan kirken forvente utrustning med Jesu ånd som gir utholdenhet. Sobrino viser at det er den samme ånd som

vekker "politisk kjærlighet" som er kjernen i det han kaller "martyriumsspiritualitet". Når kirken følger etter den oppstandne Jesus Kristus, vil den aldri være overlatt til seg selv, selv om det kan oppleves sånn i perioder.

For Gud kommer hele tiden fra framtiden, utenfra, uventet og ufortjent, sier Sobrino. Her er han helt på linje med vår hjemlige teolog, Jan Olav Henriksen i boka Jesus – gave og begjær. Eller for å si det som sant er, det er vel Henriksen som er på linje med Sobrino... Henriksen snakker om et "eskatologisk begjær". Et underlig uttrykk i første omgang, men det handler om å ha forventning om at verken historien eller våre liv er lukket inne. Det finnes muligheter for helt nye erfaringer. Også Henriksen knytter dette teologisk til Jesu oppstandelse og Guds Rike. Det er denne forventningen som gir liv til det kristne håp-.

Men det er dette både Cynthia og Asle og sikkert flere har holdt fram her på Korsvei. Det ER HÅP. Og dette håpet er ikke avhengig av verken dagsformen vår eller om vi er spesielt optimistiske. Håpet er forankret i Jesu oppstandelse. Sobrino sier flere ganger i sine tekster at løftene alltid er sterkere enn krisen. Denne tilliten er helt sentral for Sobrinos spiritualitet og teologi. Løftene er sterkere enn krisen. Det er derfor kirken kan være et tegn på Guds Rike. Når den lever i håpet og gir glimt av det riket som en dag skal bryte helt gjennom. – Noen ganger sårbart og unnselig, som det lille barnet.- Andre ganger fylt av kraft og overraskelse, som den oppstandne.

Jeg begynte onsdag med Marias møte med Jesus da han var stått opp. Vi avrunder også her. Hun fikk beskjed om å fortelle disiplene at Jesus ville gå foran dem til Galilea. Han ville dra foran dem hjem dit de bodde. Det er fint på Korsvei. Det styrker håpet å være så mange samlet i fellesskap. Det er et Gudsriketegn i seg selv. Men Jesus –den korsfestede og oppstandne – vil dra i forveien hjem der vi bor. *Der* skal vi få se ham. *Hvordan* må bli tydelig underveis. Kanskje på helt andre måter enn vi hadde forventet eller drømt om. Men *jeg* håper det gir seg utslag i lokale menigheter som viser barmhjertighet og kjemper for rettferdighet, som tegn på Guds Rike. Ofte er livet tre skritt fram og to tilbake. Men det går framover. Framtiden er ikke stengt.